

Nói một đằng, làm một nẻo

HÀ NỘI (TH) - Một chuyên viên kinh tế đang giảng dạy chương trình kinh tế Fulbright ở Việt Nam cho rằng nợ công của Việt Nam đang “có như u như” vì đầu tư bừa bãi, lợi ích phe nhóm, nhất là nói một đằng làm một nẻo.

Tập đoàn điện lực quốc doanh đang ôm một đống nợ khổng lồ, chỉ riêng nợ của công ty than khoáng sản là 10,200 tỷ đồng (khoảng \$610 triệu) không biết đào đâu ra để trả nợ vì nói là miễn. (Hình: Tuổi Trẻ)

Trong một cuộc phỏng vấn của tờ Thanh Niên hôm Thứ Hai, 3 tháng 10, 2011, Tiến Sĩ Vũ Thành Tá Anh, giám đốc nghiên cứu của chương trình giảng dạy kinh tế Fulbright ở Sài Gòn, đã nêu ra các nguy cơ và thách thức đã làm gia tăng nợ công tại Việt Nam.

Theo ông, nguyên nhân dẫn đến nợ công gia tăng là ngân sách quốc gia hàng năm gia tăng luôn luôn thâm thủng bên trên 5% nên nhà nước phải đi vay nợ.

Theo các thống kê chính thức, nhà cầm quyền chỉ liệt kê những khoản nợ do chính phủ đi vay mà không kể các món nợ do khối công ty quốc doanh đi vay mà nợ công ty không trả nợ, nhà nước phải trả nợ thay.

“Theo tôi, nợ công của ta hiện nay có như u như. Như u như là một xu hướng phát triển vì các chi tiêu và đầu tư công kém hiệu quả.

Như u như hai là một bộ phận rất lớn của nợ công của các DNNN cháa đác đáa vào trong các thống kê về nợ công. Khi không đo lường được và không hiểu hết ‘tình trạng băng chìm’ này thì cũng không thể quản lý như u như mà nó có thể gây ra.

R&#i ro th&# ba là nhà công tăng quá nhanh, trong khi thâm hụt ngân sách luôn ở mức rất cao. Điều này vì phạm một nguyên tắc cơ bản của quản lý nhà công, đó là nhà ngày hôm nay phải đi đến trang trại bằng đường ngân sách ngày mai.”

Ông Vũ Thành T&# Anh nêu ra các nguy cơ với nhà của Việt Nam vì số tính toán liên lĩnh của nhà cộng quyền Hà Nội.

Theo ông, nhà cộng quyền trung ương đã đưa ra bài, sai lầm, phức tạp lợi ích phe nhóm hàm chứa các điều kiện có thể tham nhũng.

Ông nêu ra thí dụ như công trình V&#i-Cái Mép ở Bà Rịa Vũng Tàu đưa ra xây dựng lớn và chi số dựng của h&#t 20% công suất như công viên đưa ra thêm 4 công khác ở cùng khu vực. Trong đó, Bộ Giao Thông Vận Tải đi vay ODA số tiền \$350 triệu xây thêm một công.

Ông nêu ra chính sách nói một đằng làm một n&#o của nhà cộng quyền Hà Nội khi nêu ra cho thấy, “chính phủ đã có chủ trương kiên quyết cắt giảm đưa ra công, nhưng trên thực tế đưa ra công vẫn tăng cao.

Theo số liên của Tổng Cục Thống kê, vận đưa ra thực hiện từ nguồn ngân sách nhà nước trong 9 tháng đưa ra năm 2011 là 131,364 tỷ đồng, tăng gần 24% so với cùng kỳ năm trước. Điều này cho thấy, kế luật đưa ra công hiện đang rất lớn.”

Đó là con số tổng quát. Còn với cắt giảm chi tiêu để đi phó với thâm hụt ngân sách và lạm phát thì sao?

Ông nói: “...cắt giảm trong nhiệm vụ trọng tâm không đúng ưu tiên. Có những dự án rất quan trọng, sắp hình thành nhưng lại bỏ cắt giảm dứt ng&#t. Ví dụ như dự án xây dựng bệnh viện cấp vùng ở Tỉnh Giang để giảm tải cho bệnh viện trung ương.”

T&#i sao có tình trạng này, ông nói một cách nhẹ nhàng, bóng gió thay cho cách nói thẳng tình trạng móc ngo&#c, tham nhũng trong quản lý nhà của Việt Nam.

“Vận đưa ra ưu tiên thực sự theo mối quan hệ lợi ích hay ưu ái người có tiếng nói. Trong trọng tâm và khác trên thì tiếng nói của người nông dân hay doanh nghiệp ở ĐBSCL không thể so sánh với các tập đoàn nhà nước hay các nhóm khác. Cần hiểu, nếu được xảy ra và tiến tới mối quan hệ chặt chẽ giữa các nhóm để quy định lợi và những người làm chính sách thì sẽ dẫn đến các hành vi tham nhũng hoặc trục lợi.”

Nợ công của Việt Nam năm 2009 là gần \$45 tỉ, năm 2010 là hơn \$50 tỉ và năm 2011 phải ngất ngưởng hơn \$56 tỉ.

Theo báo cáo của Cục Quản lý Nợ và Tài Chính đối ngoại của Bộ Tài Chính, nợ công của Việt Nam tính đến cuối năm 2010 chiếm 56.7% GDP (tổng số nợ quốc gia), và cuối năm 2011 dự trù chiếm 58.7% GDP. Đáng kể, mức đầu tư ngoại tệ của Việt Nam, bất kể giá trị lớn bé, mức nợ ngoại tệ phải ôm một món “nợ công” là \$574.28 cho năm ngoái và \$633.95 cho năm nay.

Nếu chỉ kể riêng nợ nước ngoài, nợ công của Việt Nam năm 2010 là 42.2% GDP và năm 2011 là 44.5% GDP.

Năm 2001, nợ công của Việt Nam chỉ có \$9 tỉ USD, tổng nợ 28% GDP, mức đầu tư ngoại tệ đã phải gánh số nợ là \$112 tỉ.

Hồi đầu năm nay, ngày 24 tháng 2, 2011, nhà cầm quyền Hà Nội ra nghị quyết số 11/NQ/CP đưa ra các “giới pháp cấm cấm lạm phát.”

Giới pháp số 2 của cái nghị quyết này là “thực hiện chính sách tài khóa thắt chặt, cắt giảm đầu tư công, giảm bội chi ngân sách.” Con số thống kê của Tổng Cục Thống kê Hà Nội cho thấy nhà cầm quyền đã làm ngược lại với “nghị quyết” do chính họ đưa ra. (TN)